

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Animovaný film o městu Kunovice

Abstrakt ve světovém jazyce

Animated film about Kunovice

Prohlašuji , že jsem na celé práci pracovala samostatně.

Ve Zlíně dne 30.5. 2004

OBSAH

1 ÚVOD K REALIZACI.....	8
2 PŘÍPRAVA K REALIZACI.....	9
3 REALIZACE.....	10
4 KOMENTÁŘ 1.....	11
4a komentář 2.....	12
5 KUNOVICE.....	14
6 HISTORIE.....	16
7 KULTURNÍ PAMÁTKY.....	18
8 TRADICE.....	22
9 LETECTVÍ.....	27

ÚVOD

Jako námět své bakalářské práce jsem si vybrala realizaci medailonku či informativního filmu o městě Kunovice. Tohle zadání vzniklo na základě spolupráce Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně s městem Kunovice. Spolupráce započala již realizací městského informačního centra, pokračoval realizací městského mobiliáře spolu s návrhy na přestavbu koupaliště a dále volně pokračuje realizací mého filmu. Spolupráce s městem je na velmi dobré úrovni, během realizace jsem několikrát konzultovala průběh své práce se zastupiteli města. Po ukončení mé bakalářské práce ji oficiálně předám městu, které ji bude dále dávat k dispozici při vhodných příležitostech.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚVOD K REALIZACI

Kunovice jsou městem, kterým jsem během svého života nesčetněkrát projela, ale pouze projela a nikdy jsem se nezajímala co je na nich zajímavé. Až do chvíle, než padlo rozhodnutí o námětu mé bakalářské práce. Mým úkolem bylo na základě spolupráce mezi UTB ve Zlíně a městem Kunovice vytvořit krátký informativní film o Kunovicích. Měla jsem tedy najít to nejzajímavější z malinkého městečka, které má zřejmě každý zafixované jen díky tradici letecké výroby. Stála jsem před velkým úkolem, kterého jsem se velmi bála, jelikož ač jsem měla naprosto volnou ruku, tak jsem na druhé straně byla velmi svázaná, musela jsem pracovat s informacemi, které jsem si nemohla dotvářet k obrazu svému a které naopak museli zůstat ve své vlastní netknutelné podobě. Začala jsem tedy intenzivně pátrat po tom, jaké Kunovice vlastně jsou. Začala jsem do nich jezdit a snažila se nasávat atmosféru města. Trávila jsem tam hodiny a hodiny a nachodila jsem spoustu kilometrů, díky tomu jsem Kunovice po geografické stránce poznala dokonale. Zúčastňovala jsem se akcí konaných v té době atd. Jenže stále mi unikal onen génus loci města. Při spolupráci s paní místostarostkou Ivou Majíčkovou jsem nasbírala velké množství informací a písemných materiálů o Kunovicích, z nichž jsem potom ve výsledku vycházela. Postupem času jsem zjistila, že Kunovice opravdu nejsou tak nezajímavé město jak jsem si myslela, naopak jsou velmi zajímavé, ne svoji podobou, ale spíše tím, jak se prezentují veřejnosti. V Kunovicích se pořádá nespočet různých zajímavých akcí, které byste v jiných městech jen stěží hledali, v tomhle směru jsou Kunovice opravdu velmi akční. Nejzajímavější stránkou Kunovic je ovšem jejich vztah k lidovým tradicím a folkloru. Udržují tradice jako jsou například hody, fašank, jízda králů díky níž patří mezi pár posledních měst, ve kterých je možnost tuhle velikou parádu spatřit. Zachovávají si spoustu dalších zvyků a obyčejů. Během realizace mé práce byla Kunovicím udělena Cena Rudolfa 2. za hezký vztah ke kultuře a hlavně za zachovávání tradic a jejich prezentování veřejnosti. Tyhle slova mohu jen potvrdit. Cenu si Kunovice opravdu zaslouží. Na konci realizace své bakalářské práce jsem si z klidným srdcem mohla říct, že jsem Kunovice poznala po všech stránkách naprosto dokonale a že už pro mne nebudou pouze městem, kterým jsem nesčetněkrát projela, ale budu na ně nahlížet úplně jinak. Budou pro mne městem které mi na jednu stranu přineslo spoustu starostí a strastí a na druhou stranu budou městem do kterého jsem nakoukla a které jsem poznanala úplně nejvíc ze všech a které mě během pár měsíců obohatilo o mnohé zajímavé poznatky.

2 PŘÍPRAVA K REALIZACI

V téhle fázi bylo jen na mě jak se rozhodnu filmeček ztvárnit, dlouho jsem nemohla přijít na hlavní myšlenku, měla jsem spoustu jednotlivých nápadů, ale nemohla jsem je dát dohromady. Prošla jsem několika fázemi nápadů, které jsem předkládala jeden za druhým panu Hejmanovi. Mou první vizí bylo ukázat Kunovice přes folklor, který hraje jednu z hlavních rolí ve městě. Tenhle nápad, kdy bude Kunovicemi procházet krojovaný mladík a bude nám je ukazovat, se na začátku jevil velmi dobře, ale postupně jsem zjišťovala, že tudy cesta nepovede. Chtěla jsem mladíka vyfotit a používat jeho rozanimované fotky. Tahle první verze se nezdála úplně tou nejlepší, s fotkami jsem pracovala už v předešlých pracích, ale jejich rozsah nebyl nikdy tak veliký, tudíž jsem uznala, že by to bylo velmi náročné realizovat mou představu s fotkami chlapce. Druhý nápad jsem nezačala velmi šťastně, neboť hned v prvním vymyšleném záběru jsem udělala velkou chybu, postavila jsem totiž z nedostatku nápadu onoho krojovaného mladíka k dopravní ceduli s nápisem Kunovice, tenhle můj velký omyl se setkal s oprávněnou kritikou. V nápadech jsem pokračovala dál. Ke krojovanému chlapci jsem přidala krojovanou dívku, která ho bude jakoby lákat během celého filmečku a on ji samozřejmě bude honit a jen tak okrajově nám ukáže Kunovice. Tady už jsem pomalu začala upouštět o použití fotografií obou protagonistů, ale stále ještě jsem byla ve fázi, kdy jsem se jich nechtěla úplně vzdát. Tuhle druhou verzi jsem si opět neponechala příliš dlouho, její náročnost byla docela velká, ale hlavně jsem začala upouštět od myšlenky představit Kunovice pomocí folklóru, který je pro ně jako město sice velmi typický, ale stejně tak je typický pro spoustu dalších měst. Začala jsem proto hledat něco mnohem originálnějšího. Odpověď se nabízí sama, neboť na otázku kterou jsem pokládala všem známým lidem „Co ty na Kunovice?“, jsem dostávala neustále tu stejnou odpověď točící se vždy kolem letadel. V tu chvíli bylo naprosto přirozené nahradit onoho krojovaného mladíka malým krásným kresleným letadlem. Od téhle chvíle jsem měla na půl vyhráno, neboť nápad s letadlem jsem ponechala až do konečné realizace. Pouze jsem ho doplňovala a hledala další možné varianty. Z počátečního letadla se staly dvě letadla, přibíh k nim padák, balon a další věci. Průlom nastal také ve chvíli kdy jsem na radu konzultanta opustila od fotografií na pozadí záběrů a rozhodla jsem se natočit si reálný materiál o městě. V konečné fázi jsem skloubila všechny své nápady dohromady a vznikl scénář, ve kterém se objevují jak dvě letadla tak nakonec i pár v kroji, přibíh k nim ještě dědek a babka, taky ovečka ze znaku města a spousta dalších

kreslených postav. Nakonec jsem se rozhodla zrealizovat to, čemu jsem se od začátku velmi striktně vyhýbala.

3 REALIZACE

Základem samotné realizace filmu bylo nafocení fotografií pomocí digitálního fotoaparátu a natočení reálných záběrů města pomocí digitální kamery. Takhle zpracované materiály jsem postupně upravovala do výsledné fáze. Sama jsem si nafotila všechny zajímavé prvky Kunovic, včetně všech kulturních památek. Fotografie s akcí které v Kunovicích probíhaly jsem měla zapůjčené od místního fotografa. Všechny snímky jsem si naskenovala do počítače a následně upravovala v programu Adobe Photoshop, jednalo se o malé úpravy typu: přidání jasu a kontrastu, doostření, využití filtrů. Natočený materiál jsem si taktéž převedla do počítače. Důležitou fází bylo namluvení komentáře, který jsem si za pomoci zvukaře sama namluvila. Poté přišla fáze, kdy jsem si zkompletovala podle technického scénáře reálný obraz a komentář (zvuk). S tímto materiálem jsem dále pracovala ve dvou animačních programech. V programu Aura jsem animovala a kreslila veškeré postavičky, dobarvovala pozadí reálných záběrů a prováděla všechny kreslené korekce a dodělávky. Jelikož nevlastním tablet, tak jsem všechny postavičky kreslila myší přímo do programu. Musím ale říct, že jsem tablet nikdy nepoužívala a tak jsem dokonala zvyklá na myš a není to problém. V programu Adobe After Effects jsem animovala veškeré fotografie a nápisy. Program Adobe After Effects byl pro mne novinkou, protože jsem v něm nikdy předtím žádnou práci nerealizovala, tudíž mi tahle část zabrala trochu více času. Nebyla jsem si jistá, že program budu vůbec používat, jelikož když v něm nejsem ještě tak moc zběhlá, tak stačí nepatrná chyba a můžete všechno dělat znovu. Nakonec jsem ho však přece jenom použila a musím říct, že mi dokonce ulehčil práci. Následné záběry jsem zkompletovala v programu Adobe Premiere, ve kterém jsem záběry sestříhala do konečné finální fáze. Doupravila jsem zde i komentář a použila jsem pár filtrů ke korekci obrazu.

Stejně tak jako jiné i mě ve výsledku všechny tyto programy a celý počítač zradily, jelikož těsně před dokončením se mi všechny uložené data ztratily, takže jsem přišla ve větší části o svou práci. Zálohovala jsem si pouze pár záběrů. Nezbývalo mi nic jiného než překonat šok a pustit se do práce znovu.

4 KOMENTÁŘ 1

Namluvení komentáře byl pro mne docela těžký oříšek, jelikož jsem se už od samého počátku chtěla komentáři vyhnout a najednou jsem se zcela spontánně rozhodla komentář použít. Kdybych ovšem věděla jaké těžkosti mě čekají, tak bych se bývala tak spontánně nerozhodla. Těžkosti nastaly už ve chvíli kdy jsem komentář psala, musela jsem si všechno pečlivě promyslet a představit. Komentář jsem začala psát velmi ze široka, jelikož jsem chtěla Kunovice představit obsáhle. Napsala jsem komentář o rozsahu 6 stran, který jsem si přečetla a zjistila, že má cca 7 min, což bylo opravdu hodně. Začala jsem tedy škrtat nedůležité fráze a slova, až jsem nakonec komentář zkrátila na 3 strany. Uvedla jsem tam jen ty nejdůležitější informace.

Fáze kdy jsem měla komentář nahrávat trvala zhruba měsíc. Na programu bylo dohadování kdo komentář namluví atd. Stála jsem si za svým rozhodnutím, že si komentář namluvím sama, jelikož jsem chtěla celým filmem ukázat svůj názor na Kunovice, tudíž mi přišlo logické, že to dotáhnu až do úplného konce. Nakonec byl můj návrh přijat a já jsem se pustila do namlouvání.

Samotné namlouvání probíhalo bez větších problémů. Nemám sice žádné zkušenosti s mluvením na mikrofon, či s nahráváním komentáře, ale můj kamarád zvukař mi všechno vysvětlil a já jsem nezaznamenala žádný problém. Komentář jsem znala skoro z paměti tudíž jsem se do něho mohla patřičně vžít a namluvit ho trochu živěji.

Díky zvukaři jsem co se týče technické stránky nemusela vůbec nic řešit. Nemluvený komentář mi dodal na CD a já jsem si ho sama dosadila do hotového filmu. Dalo to hodně práce, jelikož na mnoha místech komentář neseděl, tudíž jsem ho ještě zkracovala, či naopak jsem prodlužovala obrazový materiál.

Ve výsledku jsem ráda, že jsem se pro komentář nakonec rozhodla, jelikož bez něho by obrázek o městě určitě nebyl úplný, zcela jistě by verze s titulky, kterou jsem chtěla realizovat jako první, nebyla tak živá jako tahle s komentářem. Dokonce jsem ve výsledku byla hodně překvapená ze svého hlasu o kterém jsem pevně přesvědčená, že zní jako u 5-ti letého dítěte, nakonec nezní až tak špatně, ale tady je opět na místě poděkovat zvukaři, který ho zřejmě trochu poupravil

4a) KOMENTÁŘ 2

Kunovice se nacházejí na jihovýchodní Moravě, v jihozápadní části zlínského kraje, 3km od Uherského Hradiště. Leží v nadmořské výšce 185m na řece Olšavě. Město má díky své poloze na křižovatce starobylých cest bohatou historii, svědčí o tom i množství archeologických nálezů z doby kamenné. V době velkomoravské leželo na území dnešních Kunovic několik osad jejichž funkcí bylo střežení přístupu k centru velkomoravské říše. po zániku velké Moravy se Kunovice staly správním a církevním centrem nově vzniklé lucké provincie. první písemná zmínka o Kunovicích pochází z roku 1196 Městečkem se Kunovice staly již před rokem 1466 a k plnému rozvoji dochází již po 2.polovině 19. století. Nejvýznamější kulturní památkou je kostel sv. Petra a Pavla, který je dominantou města. Jeho historie sahá hlouběji než do roku 1517, kdy byl Jan z Kunovic přinucen dostát svému slibu a postavit obci kostel. Další významnou kulturní památkou je bývalý kunovický zámek o němž první písemná zmínka pochází z roku 1592,představuje dnes komplex pozdně renesančních budov. V roce 1995 byl celý areál prohlášen kulturní historickou památkou. Památkový domek, domek ap. 679 byl postaven v první třetině 19. století a je to poslední dochované tradiční stavení. Lze zde vidět jak žili naši předkové v letech minulého století. Dále je tady spousta soch. Nejmladší umělecká díla z oblasti výtvarného umění ve městě jsou umístěna na prostranství před poštou. V roce 1997 zde bylo instalováno sousoší Dívka a Dívka s kočkou, akademického sochaře Bořka zemana, v roce 2004 přibyla ještě socha Školáka od téhož autora. Kunovice vždy patřily a patří v oblasti folkloru mezi nejvýznamější obce Slovácka a právem o sobě mohou tvrdit, že jsou folklorní baštou. Podařilo se zde dochovat tradiční obyčeje, jako je fašanková obchůzka s pochováváním basy, stavění a kácení máje, šlaháčka či jednou za dva roky konaná Jízda králů: Hýlom Hýlom!

Horní ,dolní i přespolní.

Počůvajte všeci,

co vám budu povídat

na svatodušní pondělí.

Počůvajte všeci máuo,

co sa tejto noci stauo.
Okradli nám kráľa na
horách na dolách
na uherských pustinách.
Marně zme sa namáhali,
marně koně šturmovali,
kráľe sme už nedostali
proto zme sa nemeškali.

O zachování zdejšího bohatého kulturního dědictví se nejprve starali vedoucí a členové Slováckého krúžku, později souboru písní a tanců Kunovjan. Dnes z tohoto odkazu čerpají čtyři dětské folklorní soubory : Handrláček, Malý Handrláček, Merínek, Děcka z Kunovic, a také soubor písní a tanců Handrlák. Mezinárodní dětský folklorní festival Kunovské léto vznikl v roce 1994. Festival začínal původně jako regionální aktivita podporující práci s dětmi. Záhy se stal přehlídkou dětských folklorních souborů domácích i zahraničních. O tom, že jsou Kunovice baštou folkloru, svědčí i skutečnost, že jim v roce 2004 udělila Masarykova akademie umění Cenu Rudolfa 2, za podporu, rozvoj, propagaci a především za trvalou ochranu kulturního dědictví předků v regionu. V minulosti prosluly Kunovice výrobou letadel. Začala se zde vyrábět po roce 1936 v letecké továrně AVIA. V novém závodě LET Kunovice, jehož stavba začala v padesátých letech, pak byla postupně rozvíjena výroba lehkých a malých dopravních letadel. Po stagnaci a tradice letecké výroby v Kunovicích obnovovat v novém podniku EVEKTOR. Zdejší bohatou leteckou tradici dnes představuje také Slovácké letecké muzeum a Slovácký aeroklub.

5 KUNOVICE

Kunovice se nacházejí na jihovýchodní Moravě, v jihozápadní části Zlínského kraje, 3km jižně od Uherského hradiště v regionu Slovácko. Leží na řece Olšavě v nadmořské výšce 185m. Jsou rozloženy na ploše 2854,9 ha v úrodné nížině Dolnomoravského úvalu, z jihu jsou ohraničeny Hluckou pahorkatinou, patřící k Vizovické vrchovině, ze západu pak pohořím Chříby. Město má díky své poloze na křižovatce starobylých obchodních cest a tedy i významné vojensko- strategické hodnotě bohatou historii.

K plnému rozvoji Kunovic dochází po 2. polovině 19. století. Pro svou výhodnou zeměpisnou polohu byly Kunovice zemědělskou oblastí známou ovocnářstvím, zelinářstvím a vinařstvím. Rozvoji průmyslu napomohlo vybudování železnice. Kunovice se staly důležitým nákladním a osobním železničním uzlem a spojkou mezi Vlárskou dráhou a tratí Břeclav- Přerov. Největšími zdejšími podniky druhé poloviny 19. století se staly dvě cihelny, mlýn s elektrárnou a začal se zde rozvíjet taky potravinářský průmysl. V minulosti prosluly Kunovice taky výrobou letadel. Začala se zde vyrábět po roce 1936 v letecké továrně Avia, později v továrně Let Kunovice a v nynější době v podniku Evektor. Zdejší bohatou leteckou minulost připomíná unikátní Slovácké letecké muzeum. Jako hospodářsko – správní centrum byly a jsou Kunovice také významným místem v oblasti kultury.

Ve městě jsou dvě základní školy, základní umělecká škola, soukromá střední odborná škola, Vyšší odborná škola právní a první soukromá vysoká škola v České republice, Evropský polytechnický institut.

Bohatý kulturní život, kterým město žije, je v úzkém spojení s místními tradicemi – především masopust, Jízda králů a hody s právem se staly významnými kulturními akcemi. Z odkazů kulturního dědictví čerpají čtyři místní dětské folklorní soubory, dva folklorní soubory dospělých a dvě cimbálové muziky. Od roku 1994 je město místem konání Mezinárodního dětského folklorního festivalu „Kunovské léto“. O tom, že Kunovice jsou baštou folkloru svědčí i skutečnost, že v roce 2004 udělila Masarykova akademie umění městu Cenu Rudolfa 2., za hezký vztah ke kultuře, její podporu, rozvoj, propagaci a především za trvalou ochranu kulturního dědictví předků v regionu.

Ve sportu Kunovice nejvíce proslavila ženská házená, která zde má dlouholetou tradici. Své místo si zde našel u nás méně tradiční sport – softbal. Obyvatelé i návštěvníci města

mohou využívat mnoha sportovišť – široké využití nabízí sportovní hala, sokolské hřiště, fotbalové hřiště, tenisové kurty, softbalové hřiště a koupaliště.

Od roku 1971 byly Kunovice součástí Uherského Hradiště jako jeho městská část. Počátkem roku 1997 byly Kunovice prohlášeny městem, ve kterém dnes žije více než pět tisíc obyvatel, ochotných otevřít srdce a přichystat svým hostům vše, co jim celý rok nejlepšího přinesl

6 HISTORIE

Historie našeho města sahá hluboko do doby kamenné, o čemž svědčí řada archeologických nálezů. V době velkomoravské zde leželo několik osad, jejichž funkcí bylo střežit přístup k centru Velkomoravské říše v prostoru nynějšího Starého Města.

Vojensko-strategická poloha Kunovic, ležících na křižovatce prastarých obchodních cest, hrála vždy v jejich dějinách podstatnou roli. Po zániku Velké Moravy a připojení Moravy k českému státu se Kunovice staly správním a církevním centrem nově vzniklé pohraniční lucké provincie. První písemná zmínka o Kunovicích pochází z 13. ledna 1196, kdy zde byla datována listina olomouckého knížete Břetislava pro klášter Hradisko u Olomouce. V listině je uváděn název Cunovicz. V této době zde již nepochybně stál hrad, který sloužil jako opěrný bod proti Uhrům. Toto stoleté dominantní postavení Kunovic bylo ukončeno v polovině 13. stol. založením města Uh. Hradiště. Založením Uh. Hradiště bylo postavení Kunovic celkově oslabeno, avšak jako řemeslnicko-obchodní středisko Kunovice brzy získaly svá privilegia zpět bez ohledu na blízkost nově vzniklého města (obnoveny trhy, várečné právo, řemesla, vlastní špitál aj.). Od začátku 15. stol. jsou titulovány jako městečko, mají svoji samosprávu vč. soudní pravomoci s právem hrdelním. Z rodů, které se postupně na Kunovické tvrzi (vedle ní se nacházel ještě zeměpanský hrad) vystřídaly, čtyři přijaly přídomek z "Kunovic", z nichž pak rod vzešlý z Duchka z Bydžova po 150 let náležel k vlivné vrstvě moravského panstva (Jan Bernard se v r.1619 stal jedním ze 30 zemských direktorů). Po r.1609 se Kunovice stávají součástí ostrožského panství, se kterým pak přešly jako pobělohorský konfiskát na Lichtenštejny. Podle olomoucké matriky se v druhé polovině 18. století shledalo 1749 dospělých a 499 dětí česky mluvících. Rozloha byla 5154 j.743 sáhů. V údolí při řece Olšavě a na přilehlých výšinách se rozkládalo uzavřené městečko Kunovice, které mělo čtyři výroční trhy a týdenní trh každé pondělí. V obci stál farní kostel, fara, škola a panský dvůr. Značné škody utrpělo městečko v letech 1805, 1806 a 1809, kdy tudy procházela vojska, stejně i v roce 1866. V r. 1831 vypukla cholera. Ráz městečka se podstatně změnil postavením Vlárské dráhy v roce 1888. První světová válka znamenala zbrzdění rozvoje obce ve všech směrech. Co do počtu padlých se obec zařadila na jedno z čelních míst v celém regionu - bylo ukončeno 115 mladých životů. Na začátku okupace byly Kunovice důležitým střediskem přechodu na

Slovensko. Zdejší ilegální skupina se zaměřovala na sabotážní činnost v letecké továrně Avia. Čs. parašutistická skupina Carbon, vyslaná z Anglie z 12. na 13. dubna 1944, tu měla své pomocníky. Také mezi sedmi statečnými parašutisty, kteří hrdinně padli v kostele sv. Karla Boromejského 18. června 1942 v Praze po atentátu na Heydricha byl rodák z Kunovic parašutista četař Jan Hrubý. Kunovice byly osvobozeny 27. dubna 1945. Kunovice byly osvobozeny 27. dubna 1945. V obci pracovaly dvě cihelny, obzvlášť známá byla cihelna Abrahámová. Parní mlýn, nástupce někdejšího vrchnostenského mlýna bratří Ottů i elektrárna z r. 1911 byly po r. 1948 znárodněny. Stejně jako továrna na ocet bratří Horsáků založená v r. 1911 byla postupně rozšiřována na konzervárnu zeleniny. K nejvýznamnějším strojírenským závodům patřil Let zbudovaný z bývalého závodu Avia z r. 1937. Obec byla známá svým ovocnářstvím. Vinohradnictví bylo oživeno ve 30. letech 20. století. V obci hospodařilo v r. 1949 celkem 1219 zemědělských závodů. JZD bylo založeno v roce 1951. Vedle JZD vznikla na starém dvoře farma státního statku I a II. Obě farmy se zabývaly pěstováním zeleniny. Někdejší lichtenštejnské lesy byly zestátněny. Od roku 1971 byly Kunovice součástí Uherského Hradiště jako jeho městská část. Počátkem roku 1991 začíná novodobá historie samostatných Kunovic a roku 1997 byly Kunovice Prohlášeny městem.

7 KULTURNÍ PAMÁTKY

Nejvýznamnější kulturní památkou je kostel sv. Petra a Pavla, který je přirozenou dominantou města. Jeho historie sahá zřejmě hlouběji než do roku 1517, kdy byl Jan z Kunovic přinucen dostat svému slibu a postavit v obci kostel. K další přestavbě došlo v 18.století za faráře Jana Nepomuka Merttena v letech 1759 – 1761, kdy byl kostel zvětšen a prodloužen přibližně o třetinu, byl zaklenut a střecha pokryta taškami. Vystavěna byla věž se sakristií v přízemí a skladištěm v prvním patře. Podobu, kterou kostel získal při této přestavbě, si zachoval do dnešní doby. Za důležitou zmínku jistě stojí slavnostní svěcení dvou nových zvonů, z nichž jeden nese jméno Marie (620 kg) a druhý sv. Josef (340 kg), které se konalo 21.září 1991 za přítomnosti Otce biskupa Msgre. Jana Graubnera.

Josef (340 kg), které se konalo 21.září 1991 za přítomnosti Otce biskupa Msgre. Jana Graubnera.

Bývalý “kunovický zámek”, o němž první písemná zmínka pochází z roku 1592 představuje dnes komplex pozdně renesančních budov ve středu města. Dnes objekt bývalého panského dvorce lichtenštejnských knížat, kteří přeměnili dosavadní tvrz ve vrchnostenský dvůr a kteří byli majiteli statku téměř 300 let. Areál Panského dvora se řadí k významným objektům Lichtenštejnského panství. Památková hodnota spočívá zejména v takřka nezměněné dispozici areálu, zachování historických konstrukcí, kleneb a krovů, které odpovídají stavebním etapám jednotlivých traktů. Za nejstarší (z konce 16., či první třetiny 17. století) a nejcennější objekty je považován trakt D s dochovanými původními hřebínkovými klenbami na pilířích a krovovou barokní konstrukcí a dále samostatně stojící sýpka. K hodnotným dochovaným detailům lze počítat veškerá technická zařízení či jejich fragmenty, zachované v původních prostorách a souvisejících s historickou stavbou. Dne 15. 9. 1995 byl prohlášen kulturní historickou památkou.

První zmínka o existenci nějaké kaple v Kunovicích pochází z roku 1517, kde je zvána též kaplí Nejsvětější Trojice a jejím patronem byl v tomto roce velehradský klášter. V roce 1522 učinil k ní nadace tehdejší pán Kunovic Bohuš ze Zvole. Dodneška však není zcela rozhodnuto, zda stavba současné kapličky stojí na místě kaple z roku 1517. To, že může jít o jedno a totéž místo svědčí jedna okolnost. Obyvatelé domů sousedních s kapličkou

vypovídají, že při úpravě svých dvorků nachází na kamenných úlomcích zbytky malty a občas i zbytky lidských kostí (ústní sdělení Antoše Horsáka, archeologa-amatéra z roku 1965) Rovněž se traduje v ústním podání starých Kunovjanů, že v blízkosti kapličky se našel nějaký poklad římských mincí, který se má údajně nacházet ve Vídni. Kaplička však není zakreslena na panoramatickém náčrtku pořízeném v souvislosti s územními spory mezi Kunovicemi a Hradištěm z roku 1680. Současná stavební podoba kapličky pochází z první poloviny 18. století, v době kdy v Kunovicích došlo k rozsáhlé rekonstrukci kunovského kostela a k postavení nové fary. Svědčí o tom jak dobový stavební styl, tak i přítomnost plastiky sv. Jana Nepomuckého, na čelní straně kapličky. Tedy patrona, který byl v té době zvláště populární, a je pojmenován i jeden z kunovských zvonů s jeho reliéfem z roku 1735. O kapličce se vyprávělo několik pověstí. V nich je místo kolem kapličky nejčastěji označováno jako místo strašidelné. Měly se u ní zjevovat polednice, potkávat lidé dávno zesnulí nebo vůbec potkávat divné osoby, které sdělovaly prorocká slova, případně, měly se tam ozývat strašidelné zvuky a podobně. Ještě na konci 19. stol. se u kapličky konaly pobožnosti, zvláště v měsíci květnu v měsíci zasvěcenému Panně Marii, se u ní modlí růženec. Ošetřování kapličky, její úklid, úklid před jejím prostranstvím, jehož i květinovou výzdobu a zapalování svíček v době svátků, vykonávaly ženy z některých náboženských spolků, jako členky „Živého růžence Jednoty křesťanských matek pod ochranou bl. P. Marie“ nebo i jejich dcery, případně některé mladší dívky z jejich rodin. Svíčky se zapalovaly a v kapličce hořely po celé dny v době postní, velikonoční a vánoční a o svátcích, které se váží na Pannu Marii. Květinová výzdoba uvnitř byla celoroční (mimo zimní období vždy květy rostené) a obzvláště bohatá bývala a doposud je v květnu kde je i na čelní stranu kapličky zavěšován kolem plastiky sv. Jana Nepomuckého gyrlant z chvojí a umělých květin. Ve vnitřku kapličky se nachází malý oltářík a na něm socha Panny Marie. V posledních letech to bývá P. Marie Lurdská, Svatohostýnská a Sedmibolestná. Původní socha je v současné době uschována v depozitáři Slovákého muzea. V Ústředním seznamu kulturních památek je evidována pod rejstříkovým číslem 3357. Soch sv. Jana Nepomuckého byla restaurována v roce 1999.

Ke kulturně historickým a uměleckým památkám se řadí také plastiky a kříže. Mezi plastikami dominuje socha sv. Floriána z roku 1777, umístěná před kostelem. Druhou největší plastikou je socha sv. Jana Nepomuckého, stojící na severní straně kostela. Autorem byl Václav Bok. Na severní straně kostela je umístěno rovněž Bokovo sousoší sv. Cyrila a Metoděje, datováno 1887. Uprostřed města na travnatém prostranství u hlavní

křížovatky stojí socha sv. Anny z roku 1904. U Pálenice stojí socha P. Marie Hostýnské z roku 1887

Za městem u silnice do Míkovic uvidíme sochu P. Marie Lurdské z roku 1932.

Památník osvobození, stojící na mohutném soklu uprostřed města, byl odhalen 28. října 1946 a je dílem místního rodáka, akademického sochaře Jana Habarty. Nejstarší kříž pochází z roku 1747 a je umístěn v trati Petříkovec za městem, při silnici do Ostrožské Nové Vsi. Před kostelem stojí kříž z roku 1865. U kostela při silnici se nachází další kříž, který je datován k roku 1867. Ze stejného roku pochází i kříž, stojící u silnice do Hluku pod cihelnou. V zahradě domu č. 1125 v ulici Na Rybníčku můžeme vidět kříž z roku 1868. Před kostelem stojí proti sobě dva kříže, pocházející z roku 1865 a 1870. U vchodu na hřbitov nalezneme kříž z roku 1890 a uprostřed hřbitova ční kříž z černé žuly, postavený nákladem farníků v roce 1951. V ulici Na Bělince spatříme další kříž z dílny F. Zbořila, pocházející z roku 1893. V trati Dlouhé, na rozcestí polních cest mezi dvěma kaštany, stojí kříž, který nechali v roce 1932 postavit Jiří a Marie Habartovi. Na žulové desce je nápis:

Pozastav se lidská duše,
zbožně popať na ten kříž,
k němu lásku, úctu uchovej
a buď jist, že zvítězíš.

Aby výčet křížů v obci byl úplný, je třeba vzpomenout ještě dva kříže. Na Záhumní stojí železný kříž s kamenným podstavcem z roku 1851 a na Suchém řádku stával pod lipou kamenný kříž z roku 1828, který se však do dnešních dní nedochoval.

Nejmladší plastikou ve městě je sousoší Dívka a Dívka s kočkou umístěné na prostranství před poštou v roce 1997, Autorem je akademický sochař Bořek Zeman. V roce 2004 k nim přibyla socha Školák téhož autora.

V září roku 2002 se podařilo Městu Kunovice za pomoci členů

historické a etnografické komise částečně zprovoznit památkový objekt v ulici Záhumní čp. 679. Plní se tak jeden z našich hlavních záměrů zachraňovat v Kunovicích poslední tradiční stavení, která by byla svědkem minulosti, ukázkou tradičního lidového bydlení a formou expozic by dokumentovala rovněž hospodářské stavby a řemesla, která v Kunovicích dobře prosperovala. Proto věříme, že tento objekt je hodný brzkého následování.

8 TRADICE

Kunovice vždy patřily a patří v oblasti folkloru mezi nejvýznamější obce Slovácka a právem o sobě mohou tvrdit, že jsou folklorní baštou. Díky lásce a úctě zdějších lidí k lidovým tradicím se zde podařilo dochovat tradiční kroj bez výraznějších novodobých vlivů.

.Chlapecký kroj upoutá především svým jednoduchým barevným sladěním a bohatými rukávy zv. "dudy".Dívčí kroj je charakteristický především úzkou siluetou a velmi střizlivou barevností.Jedinečný je i úvaz tureckého šátku, zvaný " zaušnice" u svobodných dívek. U vdaných žen se používal úvaz " rožky ". Často zde můžeme vidět ještě starší lidi v kroji

Jak probíhaly kunovské hody v minulosti, třeba v ranném středověku, o tom archivy mlčí. Dá se však tušit, že se slavily na podzim. V době, kdy obilí bylo ve stodolách, utichaly práce na polích a v zahradách dozrávalo ovoce. V době, kdy končil starý a nastával nový zemědělský rok. U starých národů tomu bylo tak od nepaměti, staré Slováky nevyjímaje. V prehistorických dobách to byly oslavy díkůvzdání, při kterých se obětovalo bohům za úrodu, a to bylo doprovázeno nevázaným veselím všeho vesnického lidu. Přesné datum konání kunovských hodů neznáme ani z pozdního středověku, ale určitě to muselo být v září, jak bylo všeobecným zvykem, kolem podzimní rovnodennosti (23 září).

První, doposud známá, písemná a věrohodná zpráva o pořádání hodů v Kunovicích pochází z roku 1537 a je obsažena v listině Hynka ze Zvole, tehdejšího majitele kunovských statků. Z ní se dovídáme, že se hody v Kunovicích konaly každým rokem 8.září, k datu narození Panny Marie. Pozoruhodné na tom je, že jde o termín, kdy se doposud konají hody v Sadech (na Derfli). Neméně zajímavé je také to, že tradice slavení derflanských hodů se dodneška uchovala v kunovském "starém městě" - v té části Kunovic, která úzce s Derflí nejen sousedí, ale má mnoho společného se stavebním rozvojem Kunovic dnešních.

Uvedená listina upravuje robotní povinnosti poddaným a v ní mimo jiného se kunovské obci nařizuje vyšenkovat o hodech jeden drejlink panského vína - to je přibližně 11,30 hl. Na tehdejší dobu měly Kunovice přibližně sedm set padesát duší, to bylo asi půl druhého litru na hlavu. Navíc si musíme uvědomit, že někteří poddaní měli své vinohrady a víno vlastní. Ale panské se o hodech vyšenkovat muselo.

Zajímavá zpráva o kunovských hodech se rovněž nachází v listině z roku 1838 uchované v arcibiskupském archivu v Kroměříži. Tehdejší kunovský farář Augustýn Kuba v ní vybízí

představené obce, "...aby se upustilo od pohanského rozveselení, když pošetilá mládež o hodech po městečku zapentlenou ovci při hluku a muzice na nosítkách nosí" - dnes vození berana. "To se dovolit nemůže," - píše se dál v listině "...neb je to hřích a nevšímavost Božího stvoření." Pak farář obecnímu zastupitelstvu navrhuje: "Pakli by to přece někteří samopášníci činit si dovolili, takový do chudinské kase 8 kr. položiti mu dají."

Z minulosti jsou rovněž zajímavá a snad po staletí uchovávaná práva a povinnosti **stárků**. Dnes už z nich zbyly jen ty části, které ještě dnešnímu člověku něco říkají. Přesto však mnozí Kunovjané už ani neví, co JE TO vlastně za předměty, které stárce nesou o hodovém průvodu. U staršího stárka to je fedro (obdoba znaku práva rychtářského) a má symbol osobního rozhodování. Mít právo posledního slova ve věci konání a jednání mladých spoluobčanů při pořádání místních zvyků a zvyklostí, jakými jsou fašanková obchůzka, stavění máje, jízda králů a pořádání tanečních zábav apod. K tomu právu byla i povinnost osobně odpovídat starostovi za pořádek mezi mládeží. Když stárek uchopil právo do ruky, třeba při rvačce u muziky, bylo to příkazem pro ostatní chlapce splnit jeho vůli a třeba rvače vyhodit z hospody. Znakem mladšího stárka je šavle. Zbraň, která nese symbol ochrany práva stárka staršího. Hodové právo platilo po celý rok.

Úplně jiná symbolika je u stárkyní, tanečnic stárků. Znakem starší stárky je mísa, na které jsou nesena jablka, hrušky a hrozny. To symbolizuje úrodu zahrad, polí a vinic. Tyto dary podzimu se předávají starostovi - a to je právo starší stárky. Předávání darů přírody starostovi je možné chápat také jako projev vděčnosti za to, že jim starosta právo udělil. Obdobou je i předání džbánu či čutory naplněné vínem, to je právem stárky mladší.

Je škoda, že asi za posledních padesát roků se znaky stárků v hodovém průvodu zdobí tak přebujele, že se ani nepozná, co to vlastně nesou. Tolik v krátkosti o tom, co o tradici kunovských hodů prozrazují archivy. Snad by bylo vhodné, aby našim potomkům zbyly z dnešních hodů zprávy podrobnější, aby se o nich mluvilo v obecní kronice, o tom, kdo byl toho roku stárkem. Nakonec nezbyvá nic než si přát, aby nám tento zvyk a hodové právo ještě dlouho vydržely.

Jízda králů se v Kunovicích se koná jednou za dva roky. Velmi slavné jsou i svatováclavské hody s právem, kterých se každoročně účastní na 30 párů mladých lidí, kteří s radostí obléknou naše tradiční kroje. V sobotu sváteční a v neděli na vození berana i všední. Folklorní rok završuje zpravidla Štěpánská beseda u cimbálu s netradičním programem. V Kunovicích je dodnes zvykem, že pan starosta za doprovodu dechové hudby Kunovjankadoprovází chlapce k odvodům do Uherského Hradiště. I když je už chlapců v

kroji čím dál méně. O zachování našeho bohatého kulturního dědictví se vždy starali vedoucí i členové nejdříve Slováckého krúžku, později souboru písní a tanců Kunovjan. Dnes z něho čerpají čtyři dětské folklorní soubory, ve kterých pracuje na sto dětí a soubor písní a tanců Handrlák.

Merínek je nejmladším souborkem z Kunovic. Navštěvují ho děti ve věku 5 až 9 let. Merínek sdružuje 26 dětí, přičemž převážnou část jeho členů tvoří děvčátka.

Soubor vznikl v září roku 2000 pod názvem Malý Handrláček II. Od roku 2002 se souborek přejmenoval na Merínek. Děti jsou i přes svůj velmi mladý věk neobyčejně tanečně i zpěvně zdatné. Seznamují se s lidovými říkadly, písničkami a učí se prvním tanečním krokům. Merínek má i spoustu sólových zpěváků, kteří jej velmi úspěšně

Soubor Malý Handrláček je jedním ze čtyř dětských folklorních souborů v Kunovicích. Soubor pracuje od roku 1997 a sdružuje přes 30 dětí ve věku od osmi do dvanácti let. Většina navštěvuje soubor již od raného dětství. Soubor čerpá z bohatého kulturního dědictví, lidových zvyků a tradic Slovácka. Děti se seznamují s lidovými říkadly, písničkami, hrami a učí se prvním tanečním krokům. Soubor vystupuje při nejrůznějších příležitostech v rámci města - na Vítání dětí do života, ke Dni matek, pro důchodce, na vlastních vánočních koncertech, ale i na slavnostech a koncertech v okolí. Hostoval v Liptále, ve Vizovicích a okolí. Vedoucími souboru jsou Martina Kozelková a Renata Urminská. Soubor je nejstarším folklorním kolektivem v Kunovicích. Od roku 1997 tančí a zpívá 35 chlapců a dívek ve věku 10 - 15 let. Zpracovává oblast hradištského Dolňácka, Kopanic a Strání. Pravidelně se zúčastňuje pěveckých soutěží. Mezi největší úspěchy patří účast sólistek na celostátní přehlídce ve Velkých Losínách, získání titulu "Slavíček 2000", přehlídku dětských folklorních souborů v Kroměříži. Soubor vystupuje nejen doma (MFF Strážnice, Frenštát pod Radhoštěm, Liptál, Jičín-město pohádek, MDFF Kunovské léto), ale i v zahraničí. Navštívil Polsko, Litvu a z mezinárodního festivalu v Maďarsku si přivezl pohár a ocenění "Za mimořádné provedení tanečních čísel". Kolektiv dětí má v repertoáru nejen párové tance z blízkého okolí, ale i taneční pásma v jevištní úpravě - "U rybníka", "Metlový", "Už tambor bubnuje", "Zahraj mně hudečku"..., či sólové a sborové zpěvy. Zřizovatelem je MÚ Kunovice. Soubor Handrláček doprovází cimbálová muzka "ANICA" s primáškou Annou Surou. Hudební úpravy provádí Miroslav Vaněk. Vedoucí choreografky souboru jsou Zdeňka Hašková a mgr. Ivana Janášová.

HANDRLÁK je mladý folklorní soubor písní a tanců z Kunovic, ze srdce národopisného regionu Slovácko. HANDRLÁK vznikl z dětského folklorního souboru písní a tanců

HANDRLÁČEK II., jehož počátky sahají do roku 1986. Jméno HANDRLÁK si vzal soubor do svého názvu podle osoby, která chodila po slováckých dědinách, kde sbírala od lidí staré hadry. Za výměnu jim dávala porcelánové hrníčky nebo talířky. Původně se této osobě říkalo "hadrář", od kterého časem vzniklo jméno handrlák. Ve své tvorbě se soubor snaží nalézat a oživovat téměř zapomenuté písně, tance, zvyky a obyčeje svého regionu. Usiluje o osobité ztvárnění slováckého folklóru, které by se svým výrazem nevzdávalo původního záměru lidových tvůrců. Tance v jevištních úpravách odpovídají lidové tradici a charakteru národopisného regionu. Vycházejí z jednotlivých prvků i celků tanečních motivů vyjadřujících např. práci na poli, ale také lidovou zábavu, jako jsou vítání jara, fašank, velikonoční zvyky, dožínky, hody, vánoční koledování apod. V lidových krocích, které soubor využívá při vystoupeních, lze nalézt vyjádření bohatosti až okázalosti, ale i skromnost a chudobu příslušného regionu. Tanečnický doprovod vlastní cimbálová muzika ZUŠ Uherské Hradiště s primášem Jakubem Ilíkem. Vedoucí muziky je Pavel Štulír. Cimbálová muzika je složena z těchto hudebních nástrojů: housle, cimbál, kontrabas, viola a klarinet. Soubor úspěšně reprezentuje svůj kraj i město jak ve své vlasti, tak i v zahraničí. Své písně a tance předvedl např. v Polsku, Litvě, Rakousku, Slovensku, Maďarsku, Řecku, Německu apod. Ve svých vystoupeních rozdává radost, krásu našeho folklóru, odevzdává a uchovává um a moudrost našich předků. Od 1. ledna 2004 se folklorní soubor písní a tanců Handrlák osamostatnil a stal se občanským sdružením HANDRLÁK.

Dětský folklorní soubor Děcka z Kunovic má dlouholetou tradici. První skupinka dětí, která v Kunovicích pracovala pod tímto názvem, se začala scházet v polovině 60. let 20. století. Současný soubor je už sedmou generací, má více jak 40 dětí ve věku 7 - 13 let. V tomto obsazení pracuje čtvrtým rokem a zřizovatelem je Město Kunovice. Náplní práce je zvládání rytmických cvičení, zpívání, hry a taneční improvizace. Zpracováváný materiál je převážně z oblasti Dolňácka a moravsko-slovenského pomezí. Jsou postupně seznamovány s písněmi a tanci Kunovic, z okolních obcí – Hluku, Mařatic, dalších lokalit v Pomoraví, ale i z podhorského a horského subregionu - ze Strání, Korytné, Starého Hrozenkova apd.

Vedle autentického materiálu se děti věnují i tématům stylizovaným. Řada dětí se hudebně vzdělává, takže je možné využít je také při vlastním doprovodu.

Soubor však dlouhodobě spolupracuje s dětmi ZUŠ z Uherského Ostrohu, především při náročnějších choreografiích a tanečních monotematickým pásmech, kde je hudební stylizace neodmyslitelnou součástí tanečních improvizací.

Uměleckým vedoucím dětské 13členné muziky /housle, kontry, zobcová flétna, klarinet, kontrabas, cimbál/ je František Říha, ředitel Základní umělecké školy, na postu primášem je Michal Nožička nebo Anna Surá.

Za krátkou dobu trvání měl kolektiv možnost se představit na Přehlídce folklorních souborů v Praze /2000/, na festivalu Dětská Strážnice /2000-2003/, kde se obvykle představují i jako moderátoři pořadů, na Mezinárodním dětském festivalu „Kunovské léto“ /každoročně/, byl pozván do programu Hradišťánek představuje své hosty. Vystupuje na místních a okresních akcích pro děti, důchodce a ostatní veřejnost

Každoročně přichází s letním slunovratem festival „KUNOVSKÉ LÉTO“. Od pondělí do neděle se náš region rozzáří nejen letními slunečními paprsky, ale také dětmi z různých států světa. Hostitelskými městy jim jsou především Kunovice, ale i Uherské Hradiště, Staré Město, Polešovice, Bílovice a Luhačovice, kde se uskuteční některé dílčí pořady festivalu.

Během pěti dnů bývá pro festivalové děti a především pro vítané návštěvníky připraven bohatý program – koncerty pro školy (Uherské Hradiště, Staré Město, Bílovice, Polešovice), koncert pro lázeňské hosty a děti v Luhačovicích, vystoupení na náměstí v Uh. Hradišti, pozvánky na festival v rámci velkého „Svatojánského jarmarku“ na Mariánském náměstí v Uh. Hradišti, verbířská a zpěvácká soutěž, sobotní soutěžní komponovaný pořad, který ukazuje, jakým způsobem přistupují ke zpracovávání folklorní látky děti z různých míst světa, nedělní galaprogram představuje tradiční regionální či národní tance jednotlivých zemí. Své místo v programu festivalu má i nedělní koncert duchovní písně. To vše v Kunovicích. Významným okamžikem pro festivalové děti je přijetí u starostů měst „hradišťského souměstí“.

Novým rozměrem festivalu je řezbářské sympozium za účasti řezbářů pěti zemí, kteří po dobu festivalu v přírodním areálu v Kunovicích ve dřevě „probouzí“ velké figurální plastiky ze světa dětí. Velkou oblibu si našla i řezbářská škola.

Pro děti a všechny, kdo rádi tvoří, bývá po celé sobotní odpoledne ve spolupráci s Domem dětí přichystána tvůrčí dílna.

9 LETECTVÍ

Továrna letadel Avia v Letňanech založila v roce 1936 pobočný závod v Kunovicích. Výstavba nebyla uskutečněna v původním rozsahu a kunovický podnik byl nakonec určen pouze k opravám letounů i po dobu 2. světové války. Po osvobození byly do Kunovic postupně odesílány snad všechny typy letounů, které v Československu v té době létaly. Počátkem padesátých let započala výstavbou nového závodu a v roce 1952 se zde začaly stavět cvičné stroje sovětské konstrukce Jak-11 pod označením C-11. V mnoha zemích proslavily kunovický závod letouny Aero Ae-45 Super a Ae-145 vyráběné v šedesátých letech. V letech 1957 –1964 bylo v Kunovicích vyrobeno 360 elegantních dolnoplošníků vlastní konstrukce L-200 Morava, používaných v taxislužbě, k výcviku v aeroklubech, k sanitním letům i jako lehké vojenské spojovací stroje. Současně se v továrně až do počátku sedmdesátých let vyráběla proudová letadla L-29 Delfín, kterých se vyrobilo v Kunovicích 1722. Od roku 1961 byl v Kunovicích vyvíjen a posléze vyráběn speciální zemědělský letoun Z-37 Čmelák. V roce 1969 byl zalétán dvoumotorový dopravní letoun L-410 určený pro 12-19 cestujících. Tento úspěšný výrobek prošel mnoha modifikacemi a na trh bylo dodáno celkem 1100 letounů všech verzí. V roce 1993 vzlétla zatím poslední verze L-420. Ve starém závodě se souběžně stavěly mimo lehká sportovní letadla Zlín Z-22 Junák i bezmotorové větroně Z-124 Galánka a dvoumístné cvičné větroně LF-109 Pionýr. V padesátých letech se vyráběly větroně Z-425 Šohaj 3 a později i vysokovýkonný laminární větroň VSM-40 Démant. Nejúspěšnějším bezmotorovým větronem vyráběným v Kunovicích byl však větroň L-13 Blaník, po kterém následovala výroba modifikovaného L-23 Super Blaník a dalším vývojem vznikl letoun L-13 AC se zmenšeným rozpětím a větší obratností. Od počátku devadesátých let se vyrábí jednomístný větroň světové třídy L-33 Sólo. V těsném sousedství leteckých podniků vyrostlo postupně díky nadšení příznivců, z nichž řada byla při výrobě letadel zaměstnána, letecké muzeum. Slovácké letecké muzeum je ojedinělým zařízením podobného druhu

v celém regionu a jeho návštěvníci si mohou prohlédnout více než dvacítku dnes již historických strojů. S leteckým muzeem je také spojena činnost Slováckého aeroklubu, který kromě vyhlídkových letů nabízí také vyhlídkové lety vzdušným balonem, tandemové saskoky padákem či možnost paravýcviku.

Dalším kunovickým výrobcem letadel je společnost EvektorAerotechnik a.s. Její historie sahá do 70. let minulého století a dnes je předním evropským výrobcem lehkých a ultralehkých letounů. V roce 2004 představila společnost na kunovickém letišti veřejnosti nový letoun VUT 100Cobra. Jedná se o pětimístný celokovový dolnoplošník určený pro sportovní létání, cestování a pilotní výcvik. Cobra je první z řady výkonných letounů, jež hodlá společnost vyrábět a uplatňovat na trzích v severní Americe. Letoun vyniká rychlostí 330km-hod., doletem 2000km a komfortní kabinou vybavenou nejmodernější avionikou. Letiště v Kunovicích je spojeno s historií zdejších leteckých závodů. Má statut mezinárodního letiště a díky činnosti společnosti Discovery Travel byla založena v roce 2003. Jejím cílem je poskytovat na českém trhu kvalitní přepravní služby v oblasti regionální letecké dopravy a návazně i komplexní služby pro obchodní klientelu. Společnost si vytvořila tři regionální centra v Praze, Zlíně a Ostravě. Sídlo centrálního dispečinku je ve Zlíně, technické a operační centrum letecké dopravy je v Kunovicích. Zdejší slouží jako technická základna společnosti a má k dispozici nejmodernější servisní zázemí. Páteří letového parku jsou proudová letadla britské společnosti Bae sloužící pro dopravu na střední vzdálenosti. Tato letadla se vyznačují vysokým cestovním komfortem, tichostí provozu, mají velmi dobré operační vlastnosti a mohou pístávat i na menších letištích. Letouny jsou čtyřmotorové a poskytují vysokou provozní bezpečnost.

